

СТАНОВИЩЕ

НЕГАТИВНО РАЗВИТИЕ ПРИ ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ ЗА УСЛУГАТА „ВЪТРЕШНО ПОЧИСТВАНЕ НА СГРАДИ”

През последните три-четири години се наложи трайно тенденцията процедурите за възлагане на обществени поръчки да се провеждат по един единствен **критерий за оценка – „най-ниска цена”**. На практика вече няма процедура, провеждана от бюджетни организации и дори от държавни и частни търговски дружества, които по смисъла на ЗОП също са задължени да провеждат обществени поръчки, която да не бъде провеждана само при този критерий за оценка.

Тази тенденция води до негативни последици в няколко посоки:

- професионализмът и качеството на услугата падат и в много от случаите стигат до крайно неприемливо ниво;
- възнагражденията на работещия в бранша изпълнителски персонал се намаляват и стигат гранично ниски размери, а те и без друго са в най-ниската част на скалата на възнаграждения;
- междувременно правителството периодично през периода вдига минималната работна заплата за страната и осигурителните прагове за длъжността „чистач/хигиенист”, което е напълно обратна тенденция на тази за „най-ниска цена” на услугата и поставя изпълнителите на обществени поръчки в много трудна ситуация да осигуряват тези увеличения;
- с този критерий на практика в много от случаите изпълнителите се тласкат директно към „сива” и „черна” икономика в стремежа да постигнат по-ниска цена и спечелят процедурата; за тази логична последица обаче правителствените органи и други бюджетни организации, провеждащи процедури за възлагане на обществени поръчки въобще не мислят или по-скоро им е много удобно да не мислят.

Ето **два фрапиращи случая на процедури** за възлагане на обществени поръчки за услугата „Вътрешно почистване на сгради” от централни държавни органи, проведени наскоро.

АГЕНЦИЯ ПО ЗАЕТОСТТА

Процедура за възлагане на **обществена поръчка с предмет: „Ежедневно почистване и осем основни почиствания на сградите на Агенция по заетостта и териториалните ѝ поделения”**. Обявление за поръчка № 00311-2012-0038 от 05.12.2012 г.; срок за подаване на офертите – 14.01.2013 г.

Критерият за оценка на офертите е „най-ниска цена”. Поръчката е за две години и обхваща общо 109 локации във всички градове на страната, разпределение в 29 обособени позиции. Дадени са квадратури за всички локации и **прогнозна стойност** по обособени позиции и общо за поръчката – **545 683.20 лв.** В образеца на Ценова оферта /подава се за всяка обособена позиция/ изрично е посочено, че „оферти, в които е предложена цена, по-висока от заложената прогнозна стойност ще бъдат отстранявани от участие в процедурата”.

Заданието е изготвено детайлно, както за дейностите по ежедневно почистване, така и за всички видове основни почиствания, извършвани веднъж на три месеца. За всяка

БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ПОЧИСТВАНЕ

локация се изисква ежедневното почистване да се извършва от една хигиенистка за периода 05.00-09.30 ч., а за периода 09.00-18.00 ч. да има още една дежурна хигиенистка. Изпълнителят трябва да доставя и зарежда и консумативи за санитарните помещения.

Като се има предвид така посоченото задание недоумение будят заложените прогнозни стойности, които на практика са „пределни стойности“, защото не могат да бъдат надвишавани. Когато те се разделят на съответните квадратури, за всяка една локация се получава единична цена **0.40 лв./кв.м. за месец**. Това е изключително ниска, на практика не работеща цена. Това ясно е видно, когато се изчисли **месечната цена** на услугата **за една средно голяма локация** с 300-400 кв.м. Тя възлиза на **120.00-160.00 лв./месечно**, с което по никой начин не могат да се покрият дори минималните разходи за изпълнение на посоченото по-горе задание. **Само разходът за труд** при равнище на минималната работна заплата би възлязъл на 465.00 лв. възнаграждения, а заедно с осигуровките за сметка на работодателя общо на **550.00 лв.**

Логично възниква въпросът: „Какво очаква Възложителят от Изпълнителя на тази „поръчка“?“ Може би да работи без трудови договори и осигуровки. Да изпълнява дейностите просто проформа.

Дори откровени представители на „черната“ икономика едва ли биха се ангажирали с изпълнение при тези условия.

И този възложител е Агенция по заетостта - централен правителствен орган, който пряко е ангажиран с осигуряване на трудовата заетост!

НАЦИОНАЛЕН ОСИГУРИТЕЛЕН ИНСТИТУТ /НОИ/

Процедура за възлагане на **обществена поръчка с предмет: „Комплексно почистване на сградата на НОИ – София, бул. „Ал. Стамболийски“ № 62-64”**. Обявление за поръчка № 00145-2012-0172 от 17.10.2012 г.; срок за подаване на офертите – 12.11.2012 г.

Критерият за оценка на офертите е „най-ниска цена“. Поръчката е за две години, с посочена **прогнозна стойност 220 000.00 лв.** Като се има предвид дадената обща квадратура от 14 671 кв.м. се получава много ниска единична цена за ежедневно и периодично почистване от **0.62 лв./кв.м. за месец**.

Техническото задание е изготвено много прецизно, както за ежедневното почистване, така и за периодично почистване, което включва всички възможни основни видове почистване /включително на стъклена фасада по алпинистки способ/, което се извършва два пъти годишно. Изисква се списък на персонала, който трябва да бъде минимум 24 души. От тях три дежурни хигиенистки на пълно работно време и 21 хигиенистки за ежедневно почистване преди или след работно време /много висока натовареност - средно по 700 кв.м. на една хигиенистка за ежедневно почистване в рамките на ок. три работни часа/. Изпълнителят трябва да доставя и зарежда и консумативи за санитарните помещения.

Професионалната оценка на условията на процедурата показва много трудна възможност за изпълнение.

Напълно нереална е тази възможност обаче, когато се отчете фактът, че процедурата приключва с определяне на изпълнител и **сключване на договор** за възлагане на обществена поръчка **на стойност 139 584.00 лв.** /обявление за възлагане на поръчка № 00145-2012-0172 от 09.01.2013 г./, която се равнява на **0.396 лв./кв.м. за месец**.

Тази теза се доказва от следния бърз анализ на цената. Остойностяването само на основното почистване /квadratурите са дадени точно за всяка дейност от Възложителя/ по възможно най-ниски цени, близки до себестойност на услугата възлиза на сума от ок. 32 000 лв. за две години. По този начин за ежедневното почистване остават общо 107 584 лв. или ок. **4 480 лв./месечно**. Калкулацията на разхода за труд за ежедневно почистване при възнаграждение на равнище на минималната работна заплата показва следното:

- 3 хигиенистки x 310.00 лв. = 930.00 лв.
- 21 хигиенистки x 140.00 лв. = 2 940.00 лв.

БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ ПОЧИСТВАНЕ

Общо възнаграждения 3 870 лв., а заедно с осигуровките за сметка на работодателя в размер на 700 лв. **разходът за труд** възлиза на **4 570 лв./месечно** и надвишава посочената по-горе цена. Остават без възможност за отговор въпросите:

- как изпълнителят ще намери и назначи 21 хигиенистки на непълно работно време за 140 лв./месечно;
- как изпълнителят ще финансира необходимите за изпълнението на поръчката разходи за задължителен по задание подпочистващ автомат за ежедневно почистване, за почистващи препарати и консумативи, за консумативи за санитарни помещения, за работно облекло и т.н.
- с каква реална печалба ще работи този изпълнител.

Тези въпроси са насочени към всички фирми от бранша, които имат склонност за оферирание по аналогичен начин и сключване на договори за нашата услуга с такива параметри.

Българска асоциация почистване като браншова организация изразява своето несъгласие да се създават условия за възникване на такива въпроси и те да остават без отговор.

Остава отново обаче въпросът, как въобще е възможно възложител в лицето на НОИ да сключи договор за възлагане на обществена поръчка с такива параметри. Нали точно той е националният орган, който следи за спазване на нормативна база в сферата на трудовите договори. Как тогава сключва договор с изпълнител, който с цената откровено му заявява, че няма да спазва тази нормативна база?!

28.01.2013год.